

La lluita pel **vuitè** escó balear

Les eleccions generals a Balears vendran marcades per l'augment de set a vuit escons a triar. Un increment que obre la possibilitat de superar el bipartidisme tradicional. El PSIB i la coalició Progressistes de Balears se'l disputaran.

El passat cap de setmana –després d'haver tancat aquesta edició– s'han reunit els partits de la coalició Progressistes de Balears (PSM, EU, Verds i ERC) perquè cada formació aprovàs els eixos del programa comú i els candidats. És la candidatura més complexa, pel nombre de partits que la formen. En aquests moments –excepte canvis d'última hora–, el cap de llista és Fernanda Ramon, del PSM, i el número dos, un militant d'EU, possiblement –no estava confirmat– Manuel Cámara, que va ser senador autonòmic entre 1999 i 2003 pel Pacte de Progrés. Així, els dos partits majoritaris de la coalició (PSM i EU) es repartirien la representació: els dos primers anys per al PSM i els dos següents per a EU, tot i que sempre, és clar, assumiran la representació conjunta de les quatre forces. Els principals eixos del programa electoral seran la defensa d'un estat federal, amb el reconeixement del dret a l'autodeterminació, i una aposta ferma per mesures socials en benefici dels qui menys poder adquisitiu tenen.

El PSIB-PSOE també es va reunir el passat cap de setmana per configurar totes les seves candidatures. No s'esperaven sorpreses. El cap de llista és el secretari general del partit i expresident del Govern balear del Pacte de Progrés, Francesc Antich. De número dos hi va Gràcia Munoz, de Menorca, i de tres

José Ramón Mateos, de les Pitiüses. El programa serà el mateix del PSOE espanyol, amb el probable afegit balear de l'aposta per una major inversió pública del Govern central a les Illes.

El PP ja té pensats els candidats balears, però no els farà públics fins uns dies després de la convocatòria de les eleccions. Hi ha rumors sobre els noms dels candidats, però, per la forma d'actuar del president del PP balear, Jaume Matas, no es pot aventurar res. Pel que fa al programa, serà el mateix que defensà Mariano Rajoy, amb la possible aportació autòctona d'apostar per fortes inversions del Govern central a les Illes, sempre que el PP sigui majoritari a tot l'estat, amb Rajoy de president. Això asseguraria, com sol dir Matas, la "sintonia" i "capacitat de diàleg" entre els executius central i illenc.

A UM, partit que es presenta sol i que, *a priori*, és el que ho té pitjor, hi ha calma. La passada setmana arribaren tots els seus dirigents de les vacances nadal·lenques. Fins aquest dilluns no es posarien a la feina. Pot ser que, a partir d'aquesta setmana, convoquin els òrgans del partit per aprovar la candidatura i el programa electoral.

L'escó en lluita. L'Institut Nacional d'Estadística ha fet públic que per causa de l'increment poblacional a Balears, aquesta circumscripció elegirà vuit diputats en lloc dels set que es triaven

fins ara. Un canvi important des del punt de vista polític.

Primer, perquè obre la porta a la possibilitat de superar el bipartidisme que des de les primeres eleccions generals (1977) ha dominat entre els diputats balears a Madrid. De sempre, el partit de dreta (abans UCD, ara AP) i el PSOE s'han repartit els diputats. La diferència de vot entre el segon (els socialistes, excepte en les convocatòries de 1982 i 1986, que guanyaren) i el tercer (tradicionalment EU -PCE-, excepte el 2000, que va ser el PSM) era tanta, que feia impossible que la tercera força pogués aspirar a un diputat, atesa l'aplicació de la llei d'Hondt en el repartiment d'escons per quocients.

Enguany, però, el fet que hi hagi un vuitè diputat en joc, afegit a la formació de la coalició Progressistes de Balears podria alterar aquesta dinàmica. L'any 2000, el PP va fer 213.389 vots, el PSOE 116.121, i les forces ara coalitzades (PSM, EU, Verds i ERC) aconseguiren per separat el que conjuntament sumava 50.306 vots. El PP va obtenir cinc diputats gràcies al seu cinquè quocient (resultant d'aplicar la llei d'Hondt), que va ser (42.677) superior al tercer quocient socialista (38.797). Si els ara coalitzats s'haguessin unit sumant el mateix resultat, s'haurien quedat amb el diputat que perdé el PSOE, i haurien evitat que anàs al PP. Amb el vuitè diputat, el PP en surt teòricament beneficiat, perquè pot ser que consolidi el cinquè escó. Ara bé, la llei d'Hondt també li ho posa difícil al PP per obtenir el sisè escó. És a dir, que, teòricament, el PP té segurs cinc diputats, el PSOE dos, i en quedarà un, el vuitè, que la coalició Progressistes de Balears aspira a recollir; amb esperances d'aconseguir-ho: si el resultat de la coalició és superior al tercer quocient socialista, el diputat serà seu. Per tant, la lluita pel vuitè diputat s'establirà entre el PSIB-PSOE i Progressistes de Balears.

En segon lloc, la importància política d'aquesta lluita, a causa de l'increment d'un diputat, ve determinada per les implicacions que podria arrossegar. Sobre tot per al PSOE. Si la coalició fracassa i, per tant, els socialistes obtenen tres di-

Francesc Antich encapçalarà la llista del PSIB-PSOE en les pròximes eleccions generals. El repte és aconseguir per al seu partit el tercer diputat balear.

El PSOE haurà de disputar el tercer diputat a Progressistes de Balears

putats, encara que el PP mantengui els seus cinc, podran respirar més o menys tranquils. Si és a la inversa, i la coalició trenca el bipartidisme, el gran damnificat serà el PSOE, que haurà marcat el fracàs més contundent de la seva història, i sens dubte obriria fronts interns de conseqüències molt greus amb vista al congrés socialista d'enguany.

Miquel Payeras